

12. 10. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pojištění cestovní kanceláře proti úpadku

Má klient cestovní kanceláře nárok, v případě podpojištěnosti cestovní kanceláře v úpadku, na vyplacení celé jím uhrazené částky za zájezd od pojišťovny?

JUDR. DAVID PYTELA, MBA, LL.M.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Většina lidí při výběru dovolené řeší, kterou cestovní kancelář (dále jako „CK“) si vybrat, aby nedošlo k nějakým obtížím typu neodjedeme, nedostaneme se zpět, přijdeme o peníze, protože CK zkrachuje.

V tomto článku se podíváme na situaci, kdy je CK podpojištěna a dostane se do úpadku poté, co má klient již zájezd zčásti či zcela zaplacen a na tento zájezd z důvodu úpadku CK tedy ani neodcestuje. Na co má v takové situaci nárok, z čeho mu tento nárok plyne, a jaké povinnosti má samotná CK?

Od roku 1999 musí být všechny CK pojištěny proti svému případnému úpadku u jedné ze sedmi pojišťoven, která tuto službu v současné době nabízí, aby v případě, že se dostanou do úpadku byly schopny zajistit svým zákazníkům, vyplacení celé finanční částky za neuskutečněné zájezdy. Tato povinnost CK vyplývá ze směrnice *Rady 90/314/ EHS ze dne 13. 6. 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy*, která sice není přímo aplikovatelná v právním řádu České republiky, ale jako členský stát Evropské Unie jsme byli povinni transponovat ji v, co možná největším rozsahu i účelu do vnitrostátního práva. Takto naši zákonodárci učinili v roce 1999 včleněním ustanovení o pojištění záruky pro případ úpadku do ustanovení § 6 až 8 zákona č. [159/1999](#) Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, v platném znění, která je však transponována ve svém ustanovení § 8 velice nejasným způsobem, což vede právě ke sporům o vyplacení plné ceny zájezdu pojišťovnou zákazníkovi CK v úpadku v případech, kdy byla CK zřejmě podpojištěna, a tudíž výše limitu sjednaného pojištění CK nepostačuje k pokrytí nároků všech klientů v plné výši.

Výklad ustanovení § 8 zákona č. [159/1999](#) Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, v platném znění, nám nedává jasnou odpověď na to, zda je pojišťovna v případě, že je CK v úpadku tzv. podpojištěna povinna uhradit klientovi pojistné plnění ve výši plné ceny zaplacené za zakoupení zájezdu nebo zda je oprávněna pojistné plnění úměrně krátit k výši sjednaného tzv. limitu pojistného plnění.

V současné době existuje již početná judikatura Soudního dvora EU /např. rozsudek *SDEU Rechtberger, C-140/97, Blödel Pawlik, C -134/11, Ilona Baradics C- 430/13/ i judikatura českých soudů / např. rozsudek *Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 22 C 68/2012, 15 Co 471/2013-127 ze dne 18. 2. 2014/* a hlavně i soudu Ústavního /např. IV. ÚS 2370/15, III: ÚS 1996/13/, jejichž autoritativní výklad se zakládá na tom, že transponované zákony musí být v souladu se *směrnici**

Rady 90/314, konkrétně s čl. 7: „Organizátor nebo prodejce, který je stranou smlouvy, předloží dostatečné záruky pro zajištění vrácení vložených prostředků a pro návrat spotřebitele v případě platební neschopnosti nebo úpadku,“ tak, aby danou problematiku upravily, jak bylo směrnicí zamýšleno. Primárním cílem, jak plyne ze shora citovaného stěžejního čl. 7 směrnice Rady 90/314 EHS ze dne 13. 6. 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy, bylo zabezpečit, co nejvyšší úroveň ochrany spotřebitele, tedy klienta CK.

Stejně tak uvedené nálezy Ústavního soudu se zabývají právě problematikou výkladu nejasných ustanovení zákona č. [159/1999](#) Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, v platném znění, kdy jejich závěrem je, že v případech spornosti výkladu unijní právní úpravy s vnitrostátní právní úpravou, je nezbytné vycházet z domněnky *in favorem conventionis*, ze které plyne, že v případě pochybností se náš zákonodárce nehodlal odchýlit od výše uvedeného účelu sledovaného unijním právem a je nutno následovat výklad podaný orgány Evropské unie, zde tedy Rady, která předmětnou směrnici vydala.

Není tedy absolutně možné vykládat dané ustanovení § 6 - 8 zákona č. [159/1999](#) Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, v platném znění, proti eurokonformnímu výkladu, tedy, tak že pojišťovna pojistné plnění pokrátí v závislosti na CK sjednanou vyšší limitu pojistného plnění.

Tyto tvrzení taktéž podporují základní pravidla závazkového práva, kdy smlouva o pojištění je smlouvu bilaterální, kterou uzavírá CK s pojišťovnou, poskytující pojištění proti úpadku a není tedy možné, aby z ní třetí osoba, která není nikterak v dané smlouvě zainteresována, v daném případě jde o klienta CK, byla poškozena a případy podpojištěnosti CK šly k tíži těchto osob.

Ze shora uvedeného tedy plyne jednoznačný závěr, že klienti CK by si v první řadě měli zkontrolovat, zda je jimi zvolená CK vůbec proti úpadku pojištěna, aby měli v případě úpadku CK nárok požadovat po pojišťovně pojistné plnění.

V druhé řadě i v případě podpojištěnosti CK, která se dostane do úpadku, je jednoznačné, že klient má, poté co uhradil část či celou cenu zájezdu a na daný zájezd neodjel, nárok žádat po příslušné pojišťovně, vyplacení veškerých jím cestovní kanceláři uhrazených finančních prostředků, a to **v plné výši**.

JUDr. David Pytela, MBA, LL.M.,
advokát

[JUDr. David Pytela, MBA, LL.M. advokátní kancelář](#)

Palackého 75/21
779 00 Olomouc

Tel.: +420 607 600 442
e-mail: info@akpytela.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva – právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti – jaké přinesla změny?](#)